

EFFEKTIV PLANERING AV INSATSER FÖR MISSBRUK

(En universitetskurs för handläggare som har tillgång till ASI NetKlient)

Forskningsgrupp: Lena Lundgren*, Robert, Grahn*, Marcus Blom-Nilsson*, Mikael Sandlund**, Ann-sofie Grönlund*, Stefan Larsson**, Emil Wijk**, Siv Nyström***, Liselotte Karlsson****

*Umeå Universitet Socialt arbete

**Umeå Universitet, Medicinska institutionen.

***Råbe & Kobberstad

****Konsult, (f.d.forskare vid Socialstyrelsen med ansvar för ASI)

***** Jönköpings Kommun

Börjar med ett stort TACK! 😊

- ▶ Tack till alla er som medverkar i forskningen om EPI och i denna konferens. Det är inte det lättaste under dessa COVID tider.
- ▶ EPI är en utveckling av ett tidigare nationellt forskningsprogram där vi använde data från ASI Grund och ASI Uppföljning. De två vanligaste bedömning och uppföljnings instrument i Sverige, gällande missbruk.
- ▶ Vi vill tacka socialtjänsten och dess handläggare för det viktiga och väl genomförda ASI-arbetet. EPI-kursen baseras delvis på vår tidigare forskning med ASI-data, men även på kunskaper från en liknande kurs i USA.
- ▶ Tack till lärarlaget, forskarna, utbildarna och teknikexperterna. Tack till alla rådgivare.
- ▶ Tack till alla socialtjänstens verksamheter som bidrar med deltagare och data.

Presentationen innehåll:

- ▶ 1. En kort beskrivning av målet för ESTR vårt forskningsprogram med inriktning på implementering (**Effektivisering av socialtjänsten genom forskning gällande systematisk uppföljning, utbildning och tekniskt stöd**).
- ▶ Detta är ett 6-årigt forskningsprogram med finansiellt stöd från FORTE.
- ▶ 2. BESKRIVA EN STOR KOMPONENT AV ESTR: Universitets Kursen EPI
 - ▶ Viktiga kunskaps teman för EPI kursen.
 - ▶ Kurs innehåll
 - ▶ Summering av resultat från utvärdering av EPI pilot.

DEFINITIONER

- ▶ Substansanvändning.
 - ▶ Substans syndrom.
 - ▶ Missbruk. (ej missbrukare)
 - ▶ Alkohol missbruk, opioid missbruk
 - ▶ En person med riskfylld eller svår substans användning.
 - ▶ En person med riskfylld eller svår alkohol användning.
 - ▶ En person med riskfylld eller svår narkotika användning.
-
- ▶ Internationell
 - ▶ Risky substance use.
 - ▶ Substance use disorder, alcohol use disorder, opioid use disorder
 - ▶ We try not to use substance abuse.

ESTR är ett forskningsprogram med inriktning på implementering. Vad innebär detta?

- ▶ Forskningens **mål** är att resultaten SKA kunna användas och bidra till att förbättra den svenska socialtjänstens insatser för klienter med riskfylld eller svår användning av alkohol och/eller narkotika.
- ▶ Inom ramen för ESTR har en universitetskursen EPI utvecklats. EPI vänder sig till handläggare som arbetar med klienter som har problem med missbruk.
- ▶ Vi vill testa om EPI-kursen leder till förbättringar:
- ▶ Dels av handläggarnas användning av ASI, och systematisk uppföljning och dels till förbättringar för klienten (dvs. minskad dödlighet, mindre akut sjukvård, färre fängelsevistelser, bättre hälsa).

EPI Kunskapsutveckling

EPI-kursens mål är att utveckla bedömning, uppföljning och vårdplanering för klienter med missbruk

- multi-disciplinär teoretisk och praktisk kunskap om missbruk och missbrukets orsaker och konsekvenser
- skapa djupare förståelse för vikten av vårdplanering med systematisk och kontinuerlig uppföljning.
- utveckla den professionella användningen av ASI uppföljning, Ubåt, och av Netklients nya function, RISK INDIKATION som vi testar.
- bidra till att handläggare, socialarbetare får bättre stöd i sitt professionella beslutsfattande och kan skapa kontinuitet i sitt arbete med klienter.

EPI KORT BESKRIVNING

- ▶ Universitets kurs vid Umeå Universitet 7,5 poäng högskolepoäng.
- ▶ Kursen ingår i forskningsprogrammet ESTR, utan kostnad för deltagare och ges höst och vårtermin (t.o.m 2023).
- ▶ (a) Kursen pågår 4 intensiva dagar online eller på universitetet; (b) implementering av EPI kunskap under 3 månader på arbetsplatsen; samt (c) 2 dagar på slutet av terminen på universitetet eller online
- ▶ Fem lärare med interdisciplinär kunskap: Lena Lundgren (internationell implementeringsforskare inom missbruk), Mikael Sandlund (medicin, överläkare inom psykiatri, LARO), Robert Grahn (lektor socialt arbete, har arbetat som handläggare inom socialtjänsten och har fokus på forskning om klienter med svårt missbruk och som återkommande söker vård, Marcus Blom-Nilsson lektor socialt arbete, handläggare inom socialtjänsten med fokus på missbruksforskning framför allt gällande opioid missbruk, Annsofie Grönlund lektor socialt arbete, expertis praktiskt arbete med människor med riskfylld och svårt missbruk, Stefan Larsson, dataingenjör och expert på NETKLIENT, Emil Wijk (ASI utbildare, ASI processledare till Göteborgs kommun.)

KURS INNEHÅLL-SUMMERING

- ▶ Länk till Kursplan <https://www.umu.se/utbildning/kursplan/2sa185/>
- ▶ Dag 1 Teoretiska kunskaper (5 föreläsningar)
- ▶ Dag 2 och 3 ASI Bedömning, ASI Uppföljning, Ubåt, Riskindikation.
- ▶ Grupp arbeten (vid universitet eller på zoom). FOKUS systematisk uppföljning som en del av effektiv insatsplanering.
- ▶ Dag 4. Hur vi integrerar den teoretiska kunskapen, MI, Återfalls prevention, med NetKlient tekniska metod stöd i det dagliga arbetet.
- ▶ Dag 4 Beskrivning av användandet av EPI kunskaper när handläggarna går tillbaka till sina arbets platser.
- ▶ Mittermin. Chatt med alla lärare och gruppdiskussioner.
- ▶ Eget arbeten: Reflektioner över faktorer som hindrar och möjliggör implementering av systematisk uppföljning, Ubåt, Riskindikation. Feedback till studenterna gällande vår utvärdering av EPI.

VAD ÄR VIKTIGA TEMAN FÖR EPI?

Missbruk är ett biopsykosocialt hälsotillstånd.

Många klienter med svår eller riskfylld substansanvändning behöver integrerade insatser och kontinuitet i vården (tex gällande case management). "Continuity of care" .

Det finns betydande genus, ålder, etnicitet, inkomstskillnader, geografiska skillnader i tillgång, användning och resultat av vård, behandling och stödjande insatser.

Systematisk uppföljning av klienter behövs för att effektivisera planeringen av insatser för den enskilda klienten.

Det finns många empiriskt testade, giltiga och tillförlitliga screening- och bedömnings+uppföljnings instrument och medicinska och psykosociala insatser. Det finns också lovande nya tillvägagångssätt.

Riskindikation skapades ursprungligen av Lundgren och har utvecklats tillsammans med Råbe och Kobberstad. Nu testas riksindikation genom EPI.

Hur relaterar ASI till EPI?

ASI bygger på ett bio-psyko-socialt perspektiv. Alkohol, narkotika, psykisk hälsa, fysisk hälsa, familj, arbete, kriminalitet.

ASIs uppföljningens fokus stämmer med modellen av kontinuitet i vårdinsatserna. Ursprungsidén är att klienterna följs upp med ASI U var sjätte (6) månad, dels för att skapa kontakt och dels för att kunna mäta klientens förändringar, såväl positiva som negativa förändringar.

ASI är byggd på interdisciplinär kunskap. ASI är ett av de bedömnings- och uppföljningsinstrument som har mest vetenskaplig evidens.

VAD ÄR RISKINDIKATION?

- ▶ Thomas McLellan som ursprungligen utvecklade ASI, skapade och testade det sammanvägda måttet composite scores (CS) för problemens svårighetsgrad för ASI-intervjuens 7 områden. (alkohol- och narkotikaproblem, familj och umgänge, fysisk och psykisk hälsa, arbete och försörjning, kriminalitet).
- ▶ CS måtten är evidensbaserade. De har testats i många länder och i många befolkningsgrupper. Rekommenderas av WHO och UNODCP.
- ▶ Vi testade också dessa scores och presenterade resultat i 8 olika publikationer i internationella tidskrifter). Våra tester visade att ett högt ASI CS för alkohol var starkt predicerande för framtida alkoholrelaterad dödlighet, att ett högt ASI CS för narkotika starkt predicerade framtida narkotikarelaterad dödlighet etc.
- ▶ Genom Råbe och Kobberstad kunde vi använda de ASI data som finns i Sverige för att skapa en algorithm som ger en indikation (flagga för) individer som har mycket hög risk inom ASI CS områdena (ej arbete).

VAD ÄR RISKINDIKATION?

- ▶ Studenter som deltar i den första EPI-kursen, får nu ett varningstecken när de genomför en ASI intervju (G eller U). Under själva ASI intervjun visas en symbol på deras dator om en klient har värden som talar för hög risk inom ett ASI område.
- ▶ Denna symbol innebär att klientens risknivå (till exempel inom narkotika användande) är 75% eller högre i jämförelse med alla andra klienter som får en ASI bedömning i Sverige.
- ▶ Vårt team har flera mål med riskindikation: Förbättra möjligheten att prata med klienten om risk, motivera klienten att acceptera insatser som kan reducera risk, stötta handläggarna i sina beslut vad gäller planering och implementering av insatser samt att ge enheten bättre överblick vad gäller klienternas problematik och deras behov av insatser.
- ▶ I den första gruppen av EPI studenter skickades 62 RISK INDIKATIONER ut mellan Februari och April.

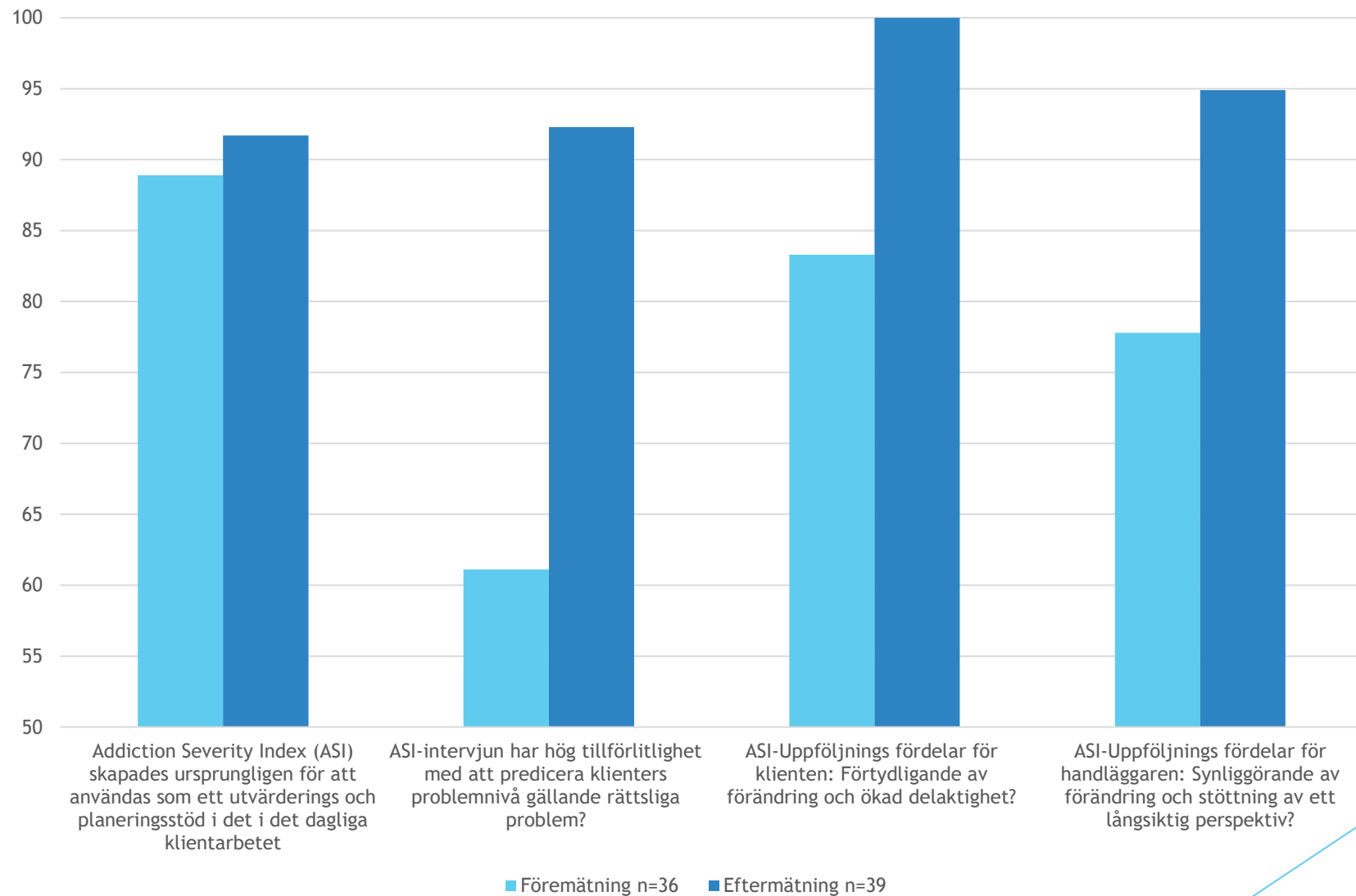
FYRA FORSKNINGS-UTVÄRDERINGS STUDIER KOMMER ATT GENOMFÖRAS

- Studie 1. En test före och efter EPI av studenternas kunskaper, "confidence" i fråga om att genomföra systematisk uppföljning med ASI. Dessutom samlas data om hur studenternas använder de kunskaper som de tillägnade sig genom EPI-kursen
- Studie 2. En nationell studie som identifierar om implementering av EPI utbildning och it-stödet resulterade i ökad systematisk uppföljning av klienter. (Kommunerna kommer inte att utpekas)
- Studie 3. Testar om det evidensbaserade förhållningssättet bidrar till positive förändringar för klienternas (n=20,000). Här mäts förändringar i dödlighet, slutenvård, fängelsevistelser och sjukskrivningar.
- Studie 4. Studerar handläggarnas syn på de social verksamheternas förmåga att implementera kunskap från EPI.

VAD HAR VI LÄRT OSS GENOM EPI PILOT?

- ▶ Kursen behövs.
- ▶ EPI var fullbokad i Januari 2021.
- ▶ Hösten 2021 har vi två grupper med 35 studenter i varje grupp.
- ▶ 2021 sände 29 kommuner sina handläggare till EPI.
- ▶ Vi har redan handläggare och kommuner som har bokat plats vintern och hösten 2022.
- ▶ Vikten av att samarbeta med ASI utbildare. Vi rekommenderar våra studenter att ta kontakt med sina ASI utbildare för att fortsätta stärka sitt arbete med bedömning och systematisk uppföljning.

Procentuella förändringar efter deltagande i EPI- utbildningen 4 av 40 frågor

Utvärderings data: flera exempel

- ▶ **TYCKTE STUDENTERNA ATT DE KOMMER HA ANVÄNDNING AV EPI KUNSKAPEN I SITT ARBETE (39 studenter 1 bortfall):**
 - Mellan 65% och 95% sa att de skulle ha “användning till mycket stor användning” av vad de lärt sej inom de olika modulerna (på en skala från 1 tom 6 där 6 var stor användning så var majoriteten av svar mellan 4 och 6.)

Exempel på kunskapsfrågor

**Insats-
vårdkontinuitets-
modellen bygger på
följande idé:
Klienter med svår
alkohol och
narkotikaanvändning
behöver ha långvarig
kontakt med
handläggare eller
case managers. Sant
eller Falskt?**

**Före Pretest
27.8% (sant)**

**Posttest
52.8% (sant)**

Attityder gällande ny kunskap genom EPI

- I sammanfattning uppgav 87% av EPI studenterna att de hade fått ny kunskap genom de olika kunskapsmodulerna. Variationen låg mellan 49% och 94% av studenterna som tyckte det fick ny kunskap genom de olika modulerna.
- Den modul som studenterna kunde mest om före EPI-kursen var MI vilket är positivt (51% uppgav att de hade denna kunskap). Samtidigt uppgav över 80% att de kommer att använda kunskaper från MI modulen i sitt arbete.
- Den modul som de flesta studenterna (94%) fick ny kunskap om var systematisk uppföljning.

Behov av förbättring

▶ VAD STUDENTERNA TYCKTE BORDE FÖRÄNDRAS I KURSEN:

- De förbättringar som deltagarna vill se är ett lugnare tempo i kursen och under surveyfrågorna, att lärarna pratar saktare och att det ges mer tid.
- I nästa kurs kommer vi att sänka tempot och utöka kurstiden med en halv dag.
-
- COVID modulen kommer att tas bort eftersom flertalet studenter redan kände till informationen.
- Vi kommer att utöka tiden för grupparbeten för riskindikation, systematisk uppföljning och planering a insatser.

Varför gör vi detta?

1.

- Det finns ett stort behov av att öka antalet socialarbetare med stark kompetens i systematisk uppföljning och planering av insatser för riskfylld och svår alkohol och drog användning. Tyvärr sker detta inte nu på de flesta universitetsutbildningar.

2.

- Ny teknik som utvecklas bör stödja de professionella handläggarnas arbete. Det vill säga, **inte** ta bort den professionella kunskapen och ansvaret. Vår forsknings grupp är försiktiga när det gäller användandet av AI.

Mer information

▶ På konferensen

- ▶ Ställ gärna frågor till Emil Wijk (EPI lärare) och Siv Nyström (EPI Konsult) jobbar med kommun rekrytering tillsammans med Liselott Karlsson från Jönköping.

▶ Efter Konferensen

- ▶ Kontakta Lena Lundgren för ESTR översikt: [lena.Lundgren@du.edu](mailto:lana.Lundgren@du.edu) eller lana.Lundgren@umu.se
- ▶ Kontakta Ann-sofie Grönlund EPI koordinator, för att veta mer om kursen och hur man anmäler sig: Ann-sofie.gronlund@umu.se
- ▶ Kontakta Siv och Liselott om ni vill ha en presentation i er kommun om ESTR och EPI.Siv.nystrom@umu.se, Liselotte.Karlsson@rjl.se
- ▶ Kontakta Stefan och Emil för mer information gällande NETKLIENT, ASI grund, ASI U, RISK INDIKATION och UBÅT: Stefan.Larsson@rk.se, Emil.Wijk@rk.se.
- ▶ Kontakta Mikael, Robert, Marcus och Lena gällande EPI forsknings presentationer. Mikael.Sandlund@umu.se, Robert.Grahn@Umu.se, Marcus.Nilsson@umu.se
- ▶ EPI anmälnings länk www.umu.se/epi-kursen